

Vedr. beskæftigelsesminister Inger Støjbergs svar på spørgsmål nr. 181, Socialudvalget, alm. del, folketingsåret 2010-2011

Efter § 11 i pensionslovene kan beskæftigelsesministeren efter overenskomst med andre stater fastsætte regler om fravigelse af bestemmelserne om indfødsret, bopæl og optjening.

Men spørgsmålet her handler ikke om EU/EØS-borgere, herunder også danske statsborgere, der er omfattet af EU-retten, hvor pensionslovenes regler om fravigelse af bestemmelserne om bopæl skal finde anvendelse, fordi der ikke er fast bopæl i Danmark.

Spørgsmålet her handler nemlig om EU/EØS-borgere, herunder også danske statsborgere, der er omfattet af EU-retten, og som har fast bopæl i Danmark.

Ministeren svarer således fuldstændig udenom det spørgsmål, der blev stillet hende.

Ministeren er åbenbart ikke bekendt med, at koordineringsreglerne i EF-forordning 883/2004 alene er henlagt til Pensionsstyrelsens kompetence, når der søges om dansk social pension til udlandet, fordi der ikke fast bopæl i Danmark, og det således kun er i sådan et tilfælde, at en dansk social pension skal beregnes i forhold til bopæls- og beskæftigelsesperioder, der er tilbagelagt efter dansk lovgivning om social sikring, jf. pkt. 42, pkt. 50, pkt. 64 og pkt. 65 i VEJ nr. 53 af 31.8.2007 og pkt. 31, pkt. 38, pkt. 51 og pkt. 52 i VEJ nr. 54 af 31.8.2007 samt § 11 i pensionslovene og kap. 11 i bekendtgørelsen om social pension.

Derfor må kommunerne ikke anvende koordineringsreglerne i EF-forordning 883/2004 og bestemmelser i kap. 5 i VEJ nr. 53 af 31.8.2007 og VEJ nr. 54 af 31.8.2007, der alene er henlagt til Pensionsstyrelsens kompetence, når det gælder erhvervsaktive EU/EØS-borgere, herunder også danske statsborgere, der er omfattet af EU-retten, og som har fast bopæl i Danmark.

Ministeren er også af den opfattelse, at sammenlægningsprincippet udelukkende finder anvendelse for § 4 i pensionslovene.

Ankestyrelsen har i udmeldt praksis i 115-10 og 171-10 derimod truffet afgørelse om, at sammenlægningsprincippet ikke udelukkende finder anvendelse for § 4 i de danske pensionslove, men også for andre optjeningsprincipper i pensionslovene.

Begrundelsen er, at art. 39 i EF-traktaten, nu art. 45 i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, skal anses som et forbud mod, at der i national lovgivning fastsættes krav om optjening og eksport af ret til pension, der er til ugunst for borgere, der udøver retten til fri bevægelighed og beskæftigelse på en anden medlemsstats område.

Det betyder, at en borger, der er statsborger i et EU/EØS-land, og som udøver retten til fri bevægelighed, som udgangspunkt vil kunne sammenlægge bopæls- og beskæftigelsesperioder, der er tilbagelagt i et andet EU/EØS-land med danske bopælsperioder.

Art. 42 i EF-traktaten, nu art. 45 i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, har følgende ordlyd:

”Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 251 de foranstaltninger vedrørende social tryghed, der er nødvendige for at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed, især ved at indføre en ordning, som gør det muligt at sikre vandrende arbejdstagere og deres ydelsesberettigede pårørende:

a) **sammenlægning af alle tidsrum, der i de forskellige nationale lovgivninger tages i betragtning med henblik på at indrømme og opretholde retten til ydelser og på beregning af disse**

b) betaling af ydelser til personer, der bor inden for medlemsstaternes områder.

Rådet træffer afgørelse med enstemmighed under hele den i artikel omhandlede fremgangsmåde”

Af Europa-Parlamentets emneblad 4.8.4 Social tryghed for vandrende arbejdstagere, afsnit 1 Lovgivningens hovedindhold, pkt. c, fremgår følgende:

”Sammenlægningsprincippet har betydning i de situationer, hvor der i national lovgivning stilles krav om, at en arbejdstager skal have været forsikret eller beskæftiget en vis tid, inden han har ret til visse ydelser, f.eks. ydelser ved sygdom, invaliditet, alderdom, dødsfald og arbejdsløshed. **Her betyder sammenlægningsprincippet, at den kompetente medlemsstat skal tage hensyn til forsikrings- og beskæftigelsesperioder, der er gennemført under en anden medlemsstats lovgivning, når det afgøres, om arbejdstageren opfylder kravet til forsikrings- eller beskæftigelsesperiodens længde.**”

EU-Parlamentets emneblad 4.8.4 Social tryghed for vandrende arbejdstagere kan findes under følgende link:

http://www.europarl.europa.eu/factsheets/4_8_4_da.htm

Ret til at modtage folkepension under bopæl i udlandet er betinget af optjening (en forsikringsperiodes længde) af mindst 30 års fast bopæl i Danmark mellem det fyldte 15. år og pågældendes folkepensionsalder.

Ret til at modtage en dansk social pension til udlandet er betinget af optjening (en forsikringsperiodes længde) af mindst 10 års fast bopæl i Danmark eller af fast bopæl i Danmark af mindst ¼ af tiden mellem det fyldte 15. år og tidspunktet, hvorfra pensionen ydes, der skal være tilbagelagt umiddelbart forud for tilkendelsen af en dansk social pension.

Ankestyrelsens udmeldte praksis i 115-10 og 171-10 er således i overensstemmelse med art. 39 og art. 42 i EF-traktaten, nu art. 45 og art. 48 i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Af EU-Kommissionens meddelelse KOM(2002) 694 endelig fremgår følgende af side 10:

”For at sikre, at anvendelsen af de forskellige socialsikringsordninger ikke har en negativ indvirkning på de personer, der udnytter deres ret til fri bevægelighed, er der fastlagt forskellige fælles bestemmelser og principper i forordning 1408/71. **Målet er at sikre, at en person, der har benyttet sig af sin ret til at flytte inden for EU, ikke stilles ringere end en person, som altid har boet i den samme medlemsstat.**”

Disse principper har ikke ændret sig med den nye EF-forordning 883/2004.

Ret til fuld folkepension er betinget af optjening (en forsikringsperiodes længde) af mindst 40 års fast bopæl i Danmark mellem det fyldte 15. år og pågældendes folkepensionsalder.

Ret til fuld førtidspension er betinget af optjening (en forsikringsperiodes længde) af fast bopæl i Danmark i mindst 4/5 af tiden mellem det fyldte 15. år og tidspunktet, hvorfra pensionen ydes.

Derfor stiller ministeren EU/EØS-borgere, herunder også danske statsborgere, der har udøvet deres ret til fri bevægelighed og beskæftigelse på en anden medlemsstats område, ringere end danske statsborgere, der altid har boet og arbejdet i Danmark, netop fordi ministeren er af den opfattelse, at vandrende arbejdstageres ret til ligebehandling og ret til social tryghed i art. 39 og art. 42 i EF-traktaten, nu art. 45 og art. 48 i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, ikke skal finde anvendelse for optjeningsprincippet for ret til fuld pension, når vandrende arbejdstagere, der er omfattet af EU-retten, har fast bopæl i Danmark.

Skal myndighederne i Danmark, herunder også Beskæftigelsesministeriet og ministeren, ikke rette sig efter en udmeldt praksis fra Ankestyrelsen og efter EU-retten?

Med venlig hilsen

Britta Schulz